

GENDER BUDGETING- Jämställdhetsintegrerad budgetering

Motion till Umeå kommunfullmäktige

2015-12-22

Jämställdhetsintegrerad budgetering är en strategi för att synliggöra hur våra offentliga resurser fördelas mellan kvinnor och män i syfte att påverka till en mer rättvis fördelning och till att både kvinnors och mäns behov kan tillgodoses.

Redan 1989 skrevs en motion av bland andra undertecknad (G.N.) med rubriken ”En rättvis fördelning”, som behandlades av kommunfullmäktige i maj samma år. Debatten var både intensiv och intressant, vilket speglades i VK:s reportage den 23 maj, men beslutet blev avslag. Motionen var kortfattad och lydde:

”Finns det kvinnor i Umeå? Läser man handlingar från Umeå kommun så verkar det tveksamt, vilket givetvis är helt fel! För att synliggöra kommunens kvinnor och deras behov vill vi

att verksamhetsberättelser och budgetförslag ska redovisa effekter ur kvinnoperspektiv och

att kommunens verksamhet och budget ska ha som målsättning att en rättvis fördelning mellan kvinnliga och manliga intresseområden uppnås”.

Nu drygt 25 år senare har kraven på jämställdhet successivt skärpts i dokument och planer internationellt, nationellt likväl som lokalt. Umeå kommun har sedan flera år ett övergripande jämställdhetspolitiskt mål om att jämställdhet ”på ett konkret sätt ska finnas med och tillämpas i alla led av beslutsprocessen och i alla dokument som Umeå kommun står bakom”. Vänsterpartiet hade önskat att ambitionen att förverkliga jämställdhet skulle ha tagit sig ända in till budgetberedningens bord, men jämställdhetsarbetet är fortsatt ett underordnat spår vid sidan om den viktiga resursfördelningen. (V)i menar att det är hög tid att ta det nödvändiga och avgörande beslutet om att börja arbeta med jämställdhetsintegrerad budgetering, s.k gender budgeting.

I Sverige finns gedigna kunskaper om hur offentlig konsumtion, offentliga investeringar, transfereringar, skatter och avgifter, lagar och regler påverkar kvinnors och mäns livsvillkor och möjligheter. När budgetprocessen jämställdhetsintegreras synliggörs oönskade skillnader mellan kvinnor och män som kan förändras och därmed förbättras

samhällsstyrningen. Det innebär till exempel en större träffsäkerhet vid utformningen av olika verksamheter, effektivare resursanvändning, högre kvalitet och leder på sikt till en mer jämlik stad.

Ett samhälle och ett lands framgång bygger på graden av jämställdhet, mångfald och inkludering. Och det största ansvaret för att implementera stora visioner är på den lokala nivån. Analyser som fokuserar på kvinnor och mäns förutsättningar ger ökad insikt, nya förklaringar, nya frågeställningar av vikt för medborgarna och minskar oönskade effekter av den förda politiken. På så vis uppnår vi både effektivt resursutnyttjande och förändringsfokus förutom att vi på ett bättre sätt kan följa upp våra politiska mål.

Några steg i den riktningen är tagna. Den 16 december 2015 beslutade Individ- och familjenämnden på initiativ av Vänsterpartiet att på allvar påbörja nämndens arbete med jämställdhetsintegrerad budgetering s.k. gender budgeting.

För att uppnå kommunens jämställdhetspolitiska mål och åstadkomma ett socialt hållbart Umeå behöver arbetet med budgeten främja målsättningen om ett jämställt samhälle. De gemensamma ekonomiska resurserna ska användas så att de stödjer ambitionen att nå de jämställdhetspolitiska målen.

Vänsterpartiet yrkar:

- Att jämställdhetsintegrering av budgetprocessen implementeras redan i 2016 års budgetarbete för att på sikt bli rådande praxis i kommunens övergripande budgetprocess, s.k. gender budgeting.
- Att ägardirektiven skrivs om så att jämställdhetsintegrerad budgetering blir obligatoriskt även i bolagskoncernens budgetprocess.

Ulrika Edman
Gudrun Nordborg
Vänsterpartiet

